

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Holzbauera a soudkyně Mgr. Radky Nekudové Hajdové a Mgr. Dagmar Bastlové ve věci

nezletilých:

a) **A. K.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX

b) **N. K.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX

oba zastoupeni opatrovníkem městem Hustopeče, IČO 00283193
sídlem Dukelské nám. 2/2, 693 01 Hustopeče

děti rodičů:

N. U., narozená XXXXX
bytem XXXXX

zastoupená advokátem JUDr. Marcelem Jurčagou
sídlem Purkyňova 143/18, 682 01 Vyškov

A. K., narozený XXXXX
bytem XXXXX

zastoupený advokátkou Mgr. Michaelou Radoušovou
sídlem Voršílská 10, 110 00 Praha 1
pobočka tř. Kpt. Jaroše 1845/26, 602 00 Brno

o změnu výše výživného, o odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Břeclavi ze dne 28. 3. 2024, č. j. 0 P 110/2023-513

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II. **potvrzuje**.
- II. V napadených výrocích III., IV., V., VI., VII., VIII. a XI. se rozsudek soudu prvního stupně mění takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

Nedoplatek výživného pro nezletilého A. za období od 1. 9. 2023 do 31. 12. 2024 matce nevznikl.

Otec je povinen platit výživné pro nezletilého A. pro dobu od 1. 1. 2020 do 31. 8. 2022 v částce 40 000 Kč měsíčně, z toho 20 000 Kč měsíčně k rukám matky a 20 000 Kč měsíčně k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilým A.K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.

Otec je povinen platit výživné pro nezletilého A. pro dobu od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 v částce 55 000 Kč měsíčně, z toho 20 000 Kč měsíčně k rukám matky a 35 000 Kč měsíčně k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilým A.K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.

Nedoplatek výživného pro nezletilého A. za období od 1. 1. 2020 do 31. 8. 2023 ve výši 1 456 000 Kč je otec povinen zaplatit v částce 396 000 Kč k rukám matky a v částce 1 060 000 Kč k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilým A.K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

Otec je povinen platit výživné pro nezletilou N. pro dobu od 1. 1. 2020 do 31. 8. 2022 v částce 35 000 Kč měsíčně, z toho 15 000 Kč měsíčně k rukám matky a 20 000 Kč měsíčně k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilou N. K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.

Otec je povinen platit výživné pro nezletilou N. pro dobu od 1. 9. 2022 do budoucna v částce 55 000 Kč měsíčně, z toho 20 000 Kč měsíčně k rukám matky a 35 000 Kč měsíčně k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilou N. K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.

Nedoplatek výživného pro nezletilou N. za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2024 ve výši 1 751 000 Kč je otec povinen zaplatit v částce 221 000 Kč k rukám matky a v částce 1 530 000 Kč k tvorbě úspor na majetkové účty pod číslem XXXXX podle Smlouvy o investičních službách číslo XXXXX uzavřené mezi nezletilou N. K. a Českou spořitelnou, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, IČO 45244782 dne 10. 12. 2024, a to do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

Tímto se **mění** rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 8. 2. 2019, č. j. 0 P 92/2017-36.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem rozhodl soud prvního stupně takto:

I. Nezletilý A. K., narozený XXXXX, **se svěřuje** do péče otce.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

- II. Matka **je povinna** platit výživné pro nezletilého A. v částce 5.000 Kč měsíčně, které je splatné k rukám otce vždy do každého 15. dne příslušného měsíce, a to s účinností od 1. 9. 2023 do budoucna.
 - IV. Nedoplatek na výživném za období od 1. 9. 2023 do 31. 3. 2024 na nezletilého A. ve výši 24.500 Kč **je** matka **povinna** zaplatit k rukám otce ve lhůtě do čtyř měsíců od doručení tohoto rozsudku.
 - V. Otec **je povinen** platit výživné pro nezletilého A. od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 v částce 50.000 Kč měsíčně, které je splatným k rukám matky vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.
 - VI. Nedoplatek na výživném za období od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 na nezletilého A. ve výši 468.000 Kč **je** otec **povinen** zaplatit k rukám matky ve lhůtě do 31. 12. 2024.
 - VII. Otec **je povinen** platit výživné pro nezletilou N. od 1. 9. 2022 do budoucna v částce 40.000 Kč měsíčně, které je splatné k rukám matky vždy do každého 15. dne příslušného měsíce.
 - VIII. Dále **je** otec **povinen** platit výživné na tvorbu úspor nezletilé N. a to 10.000 Kč měsíčně na účet vedený na jméno nezletilé u Stavební spořitelny České spořitelny, a. s. č. 51-1065469701/8060, a to od 1. 4. 2024 do budoucna.
 - IX. Nedoplatek na výživném za období od 1. 9. 2022 do 31. 3. 2024 na nezletilou N. ve výši 589.000 Kč **je** otec **povinen** zaplatit k rukám matky ve lhůtě do 31. 12. 2024.
 - IX. Styk otce s nezletilou N. **se neupravuje**.
 - X. Styk matky s nezletilým A. **se neupravuje**.
 - XI. Tímto **se mění** rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 8. 2. 2019 č. j. 0 P 92/2017-316.
 - XII. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
2. Proti tomuto rozsudku, a to vyjma jeho výroků pod body I., IX. a X., podal odvolání otec. Odvolání tedy směřovalo proti výroků o výživném obou rodičů k oběma nezletilým dětem. Otec především nesouhlasil s tím, že mu soud prvního stupně vyměřil výživné v enormní výši 50 000 Kč měsíčně, u obou dětí ve výši stejné, ačkoliv v odůvodnění rozsudku operoval s 10 % a 12 % z průměrného čistého měsíčního příjmu. Dále namítal, že v řízení nebylo zjištěno, že by kterékoliv z dětí měsíčně spotřebovalo 50 000 Kč, respektive 40 000 Kč s přihlédnutím k tomu, že i soud prvního stupně dospěl k závěru, že oba nezletilí mají běžné výdaje dětí jejich věku. Pozastavil se nad tím, jakým způsobem by dcera N. mohla částku 40 000 Kč měsíčně využít ke smysluplnému účelu s přihlédnutím navíc i k vyživovací povinnosti matky. Svou argumentaci vystavěl otec na úvaze, že nezletilá N. sdílí především životní úroveň své matky, v jejíž péči se nachází, a která dosahuje měsíčního příjmu 37 000 Kč, z něhož ovšem plní další dvě vyživovací povinnosti. Tutéž argumentaci uplatnil otec i ve vztahu k výživnému pro nezletilého A. pro dobu, kdy se nezletilý A. nacházel v péči matky. Pokud soud prvního stupně matce uložil, aby část výživného dětem ukládala (bod 34. odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně) takové doporučení není pro matku nijak závazné. V dalším obsahu svého odvolání namítal otec nepřiměřený zásah soudu do práva sourozenců na rovné postavení ve vztahu k jeho běžným výdajům a skromné životní úrovni, když (on) vyšší částky investuje pouze do svého koníčku – cyklistiky. Skutečnost, že dosahuje vysoce nadstandardního příjmu v žádném případě sama o sobě neznamená, že jeho životní úroveň je nebo by měla být vysoce

nadstandardní; volba způsobu života je jeho osobním právem, do něhož soud nemá právo jakkoliv ingerovat, totéž platí pro volbu životní úrovně nezletilých, za niž je zodpovědný on (otec), nikoliv soud. V tomto ohledu upozornil na závěry Ústavního soudu, který se v nálezu sp. zn. IV. ÚS 650/15 k této otázce podrobně vyslovil, podstatné závěry označeného nálezu rovněž odcitoval. Namítal, že ani nezletilý A., který je v jeho péči, v žádném případě částku 50 000 Kč měsíčně nespotřebuje. Soud prvního stupně porušil zásadu rovnosti sourozenců, když nezletilého A. významně znevýhodnil, neboť mu (sdílením životní úrovně otce, s nímž A. žije v jedné domácnosti) garantoval nesrovnatelně nižší životní úroveň než jeho mladší sestra, na jejíž výchovu nyní matka musí (s ohledem na spotřební povahu výživného) měsíčně vynaložit částku 40 000 Kč, její životní úroveň tak „vystřelil“ vysoko nad životní úroveň ostatních členů rodiny, v níž nezletilá N. žije (nová rodina matky), ale i nad životní úroveň jeho (otce) a plnorodého bratra, který je jím (otcem) veden k rozumnému hospodaření s penězi a skromnějšímu životnímu stylu. Dále otec namítal porušení svých ústavně garantovaných práv vychovávat své dítě, což spočívá i v tom, že je právem i povinností rodičů naučit dítě hodnotě peněz a řádnému hospodaření s nimi. Stanovení nepřiměřeně vysokého výživného, které dítěti i po dokončení přípravy na povolání umožní dlouhodobý a snad i trvalý bezstarostný život, může být nejen v rozporu s nejlepšími zájmy dítěte, ale současně i porušovat ono zmíněné právo vychovávat své dítě, jež je otci garantováno článkem 34 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. S tím pak souvisí i fakt, že soud nepřiměřeně zasáhl do jeho práva na rodinný život a soukromí se zřetelem k tomu, že zcela bez jakéhokoliv procesního důvodu doručil i nezletilému A. svůj rozsudek, a to sice tak, že nezletilý A., který v roce 2025 dosáhne zletilosti si může vyhodnotit jako podstatně výhodnější bydlet s matkou a od něj (otce) dostávat horentní výživné. On (otec) přitom vůbec neměl v úmyslu zpravovat svého syna o výši svého příjmu, kterou se tento z rozsudku doručeního do vlastních rukou dozvěděl. Soudu prvního stupně dále otec vytýkal, že nezohlednil platby, které otec hradil nad rámec výživného a ani podíl osobní péče o nezletilého A. od počátku roku 2023, kdy nezletilý v tomto období u otce trávil každý víkend. Tuto skutečnost měl soud zohlednit ve dvou rovinách, jednak v úvaze, že v tomto rozsahu osobní péče hradil běžné výdaje nezletilého opět nad rámec výživného placeného k rukám matky a dále v úvaze, že v tomto rozsahu nezletilý A. sdílel životní úroveň otce, takové úvahy pak měly soud vést k závěru, že otec na výživném pro A. nic nedluží. Rozsudku soudu prvního stupně otec vytýkal i nepředvídatelnost, jakožto porušení základního principu rozhodování o změně rozsudku z důvodu změny okolností popsanych v rámci skutkových závěrů pod body 28. až 30. odůvodnění rozsudku, kdy bez řádného odůvodnění dovodil, že je na místě zvýšit výživné pro nezletilou N. o celých 455 % a pro nezletilého A. o 355 % nad původní výměru výživného, a to od 1. 9. 2022. Takovou úvahu soudu označil otec za chybnou, odporující principům rozhodování o změně výživného v důsledku změny skutkových okolností, když soud prvního stupně rozhodoval, jako kdyby žádné předchozí rozhodnutí o výživném neexistovalo. Pokud tedy mělo být výživné zvyšované v souvislosti s nástupem dětí do vyššího stupně vzdělávací soustavy, měl soud prvního stupně výživné zvýšit o částku, která by odpovídala takto zvýšeným nákladům dětí. Soud však fakticky revidoval dřívější rozsudek z 8. 2. 2019, což je v rozporu s právní úpravou i ustálenou soudní praxí. Soudu prvního stupně nepříslušelo, aby prováděl jakýkoliv přezkum předchozího rozhodnutí nebo jeho korekci; měl povinnost z předchozího rozhodnutí vycházet jako z platné úpravy poměrů a pouze je upravit způsobem, který by byl úměrný změně poměrů. Postup, v němž se soud prvního stupně svévolně rozhodl, že předchozí rozhodnutí Okresního soudu ve Vyškově nebude respektovat a rozhodne si „podle svého“ zcela podlomil základní princip demokratického soudnictví, kterým je důvěra v pravomocné rozhodnutí. Tento nesprávný postup nezhojí ani odkaz na doporučující tabulku pro výpočet výživného, a to sice v intencích závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 650/2015 podle nějž „tabulka nemusí být bez dalšího využitelná v případě rodičů s nadstandardními příjmy“. Nadstandardní příjem rodiče

sice může odůvodňovat i nadstandardně vysoké výživné, avšak mezi výši příjmu a výši výživného nemusí být vztah prosté přímé úměry. Vyjádřil názor, že v jeho případě jsou příjmy natolik nadstandardní, že fakticky použití doporučující tabulky samy o sobě vylučují. Nakonec otec v odvolání namítal, že pokud už mělo dojít ke zvýšení výživného pro nezletilého A., nemělo se tak stát od 1. 9. 2022, nýbrž až od 1. 9. 2023 v souvislosti s přechodem na další stupeň vzdělávací soustavy. V této souvislosti připomněl, že od 1. 9. 2023 je však A. fakticky v jeho péči.

3. V rámci závěrečného návrhu setrval otec na svých dříve prezentovaných stanoviscích doplněných o úvahu, že pokud by oba nezletilí dovršením 18 let získali přístup k úsporám vytvořeným spořicí složkou výživného, existovalo by riziko, že o tyto úspory nezletilí vlastními neuváženými dispozicemi snadno přijdou. On má v plánu obě děti při vstupu do samostatného života podpořit například zajištěním bydlení, zajištěním studia v zahraničí, budou-li si to přát, avšak ingerence státu do jeho rodičovských práv a povinností, nakolik tak učiní, není na místě; není dán žádný důvod k obavám, že by otec v budoucnu odmítl dětem poskytnout rodičovskou podporu a pomoc, současně by však mělo být jeho právem definovat způsob a míru, jakou tak učiní. Z těchto důvodů dospěl otec k závěru, že pro úvahu o povinné tvorbě úspor není v tomto konkrétním řízení místo. V dalším obsahu závěrečného návrhu upozornil otec na výši úspor, které by tak nezletilým dětem vznikly, když on za limitní pokládá celkovou naspořenou sumu ve výši maximálně 1 000 000 Kč, jakoukoliv vyšší částku vnímá jako ohrožující zdravý vývoj nezletilé N. a její budoucí postoj k penězům i vlastnímu úsilí, jež bude muset i ona v budoucnu vynakládat k tomu, aby zajistila své potřeby. Při vyšších úsporách by navíc postrádalo smyslu, aby nezletilé „dobrovolně“ pomohl způsobem odpovídajícím okolnostem, jež v danou dobu budou dány. Fakt, že se rodina rozpadla, sám o sobě neznamená, že nezletilé děti v jejich dospělosti nepodpoří, nezletilí navzdory rozpadu manželství rodičů zůstávají jeho dětmi, které má rád a na kterých mu záleží. Nepřiměřeně vysoká spořicí složka výživného by jej však mohla vyloučit z možnosti podpořit nezletilé ze své vůle a ve své podstatě by odporovala i postulátu stejné životní úrovně, jež má nezletilým zajistit podmínky srovnatelné s těmi, v jakých by žili v úplné rodině. Argumentoval, že navýšil-li se od doby posledního rozhodování soudu jeho příjem o 100 %, mělo by se i výživné pro nezletilou N. navýšit o 100 %, tedy na částku 18 000 Kč měsíčně, z této by pak (otec) poukazoval k rukám matky 12 000 Kč a zbytek, tedy částku 6 000 Kč by poukazoval na spořicí složku výživného. V takovém případě by nezletilá Natálka dosažením zletilosti získala možnost dispozice s úsporami ve výši 414 000 Kč, což otec vzhledem k výše uvedenému pokládá za naprosto adekvátní. Pokud se týká zpětného zvýšení výživného pro nezletilého A., pro to neshledává důvod. Všechny předchozí náklady nezletilého v době, kdy o něj pečovala matka, byly jednoznačně pokryty výživným, jež otec hradil částkou 11 000 Kč měsíčně v kombinaci s plněním vyživovací povinnosti matky; matka v řízení netvrdila žádné výdaje nezletilého, které by měly jít nad částku 15 000 Kč měsíčně. Nakonec otec připomněl, že soud prvního stupně nezohlednil platby, které vynakládal nad rámec výživného, matkou odsouhlasené, konkrétně příspěvek na zájezd A. do Anglie v červnu 2023 v částce 14 309,50 Kč a ve prospěch nezletilé N. v prosinci 2023 a lednu 2024 vynaložil částku 6 466 Kč, když ve prospěch obou nezletilých v období ledna 2020 až srpna 2023 uhradil celkem 392 924 Kč ze svého osobního účtu a dalších 206 394 Kč prostřednictvím platební karty, kterýmiž platbami, jdoucími nad rámec výživného se nezletilí rovněž podíleli na jeho životní úrovni a i z tohoto důvodu vyjádřil názor, že k úvaze o nedoplatku na výživném není prostor. Navrhl závěrem, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že návrh matky na zvýšení výživného pro nezletilého A. zamítne a výživné pro nezletilou N. s účinností od 1. 9. 2023 zvýší na částku 12 000 Kč měsíčně splatnou k rukám matky. Pokud by odvolací soud dospěl k závěru o nutnosti spořicí složky, navrhl 6 000 Kč měsíčně počínaje 1. 9. 2023 pro nezletilou N..

4. Matka v písemném vyjádření k podanému odvolání navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného. Vyjádřila se podrobně k jednotlivým odvolacím námitkám otce, když se předně ohradila proti jeho tvrzení, že by nadstandardně vysoké výživné měla použít pro své potřeby či pro potřeby hrazení výživného pro nezletilého A. za úsměvně označila tvrzení otce, že by se snad nezletilý A. měl rozhodnout raději žít s ní jen proto, aby dostával od otce tak vysoké výživné jako nezletilá N.. Zdůraznila především základní východisko, že životní úroveň rodičů a dětí má být v zásadě stejná, kteréžto se má uplatnit přednostně před odůvodněnými potřebami dětí. K námitce, že jeden z rodičů může svým životním standardem úroveň dítěte zvyšovat a druhý z rodičů snižovat, uvedla tolik, že to přece neznamená, že by se mělo přihlížet toliko k té životní úrovni, která je nižší, nýbrž to znamená, že by mělo být hledáno řešení, které zohlední obě životní úrovně, což ze strany soudu prvního stupně bylo učiněno. Zcela vyloučila, že by soud prvního stupně zasáhl do práva sourozenců na rovné postavení, není tomu tak, neboť je to nezletilý syn, který je v péči otce a který tak zcela sdílí jeho životní úroveň, když stanovením výživného ve prospěch nezletilé dcery jsou životní úrovně obou sourozenců naopak vyrovnávány. Nerovnost by byla naopak vytvořena tehdy, pokud by soud prvního stupně ve prospěch nezletilé dcery adekvátní výživné životní úrovni otce nestanovil. Nesouhlasila ani s argumentem otce, že by snad vyšší výživné mělo odvést děti od vedení řádného života, samostatnosti a vědomí si peněz. S opětovným zřetelem na fakt, že dítě má nárok na podíl na životní úrovni svého rodiče, argumentovala, že jde primárně o přístup rodičů k výchově dětí tak, aby i děti rodičů s vysokou životní úrovní byly řádně připraveny do života. Pokud otec argumentoval svými plněními nad rámec vyživovací povinnosti, tato vzhledem k jeho příjmům nepředstavují žádný významnější rozsah, neboť se zejména jednalo o úhrady za volnočasové aktivity, dovolené, narozeniny, dárky a podobně, což však není možné považovat za plnění vyživovací povinnosti jako takové. Nelze taktéž pominout, že z doložených podkladů evidentně vyplývá, že ve vztahu k synovi otec realizuje výrazně větší podíl plateb nežli ve vztahu k dceři, když u množství plateb ani nelze rozklíčovat, ke kterému z dětí se vztahují. Ani argument rozsáhlým stykem nezletilého A.s otcem od počátku roku 2023 nemůže obstát, neboť nezletilý A. trávil u otce vždy tři víkendy v měsíci a v červenci a v srpnu byl podíl obou rodičů na péči o něj shodný – až od září je v péči otce. Pokud tedy otec operuje s veličinou 35 % času, nemá pravdu, neboť procentuálně vyjádřeno byl A. v jeho péči pouze 21 % času. Dále se matka věnovala i otázce původního řízení u Okresního soudu ve Vyškově, kdy otec zpočátku nebyl ochoten přistoupit ani na jí (matkou) navrhované výživné (které se nakonec předmětem dohody stalo) a současně otec patrně zapomněl, že se tamní soud vyjadřoval, že vůbec zvažuje, zdali dohodu o takovém výživném vzhledem k příjmům otce schválit, učinil tak nakonec z respektu k dohodě mezi rodiči. Otec si tedy buďto průběh tehdejšího soudního jednání nepamatuje nebo závěry soudu záměrně zkresluje. V této souvislosti tedy odmítla, že by již Okresní soud ve Vyškově zvažoval při schvalování dohody fakt, že od září nastoupí nezletilý A. na vyšší stupeň vzdělávání. Dále uvedla, že pokud je otec názoru, že vzhledem k výši jeho příjmů by nemělo být stanoveno žádné tabulkové výživné, nechápe tuto argumentaci, neboť výživné, jak bylo soudem prvního stupně stanoveno rozhodně tzv. tabulkové výše nedosahuje, z čehož tedy vyplývá, že ani soud prvního stupně neaplikoval vztah prosté přímé úměry. V dalším obsahu písemného vyjádření k odvolání se matka obšírně ohradila proti výtkám soudu prvního stupně, že argumentuje neférovým způsobem nižším stykem dětí s otcem, zejména u nezletilé N.. Nakonec matka soudu prvního stupně vytýkala, že si nezjišťoval cenu jízdních kol otce, jehož vášní je cyklistika a nezabýval se ani výši případných úspor, ačkoliv právě tyto skutečnosti mohly dokreslit obraz o životní úrovni otce, tedy zdali spíše utrácí, anebo spíše spoří. Uzavřela, že je nepochybné, že u otce došlo oproti době rozhodování Okresním soudem ve Vyškově k enormnímu nárůstu příjmů, a to záhy po vydání rozhodnutí o schválení dohody rodičů pročež je s podivem, proč

otec výživné na děti nezvýšil z vlastní iniciativy a jí (matce) nelze vyčítat, že se na otce s návrhem na zvýšení výživného neobrátila dříve – pokud tak kdykoliv dříve učinila, nikam to nevedlo.

5. V závěrečném návrhu matka kromě toho, že setrvala na dosud prezentované argumentaci, poukázala na čerstvé nálezy Ústavního soudu, podle nichž zpětné stanovení výživného nemá být výjimkou, když při prokázané změně poměrů se zvýšené výživné zpravidla přiznává od relevantní změny poměrů, tedy i zpětně (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 871/24 a sp. zn. I. ÚS 1760/24). Soudem prvního stupně stanovené výživné ve výši 40 000 Kč považovala za přiměřené vzhledem k nadstandardně vysokým příjmům otce.
6. Kolizní opatrovník ponechal v zásadě rozhodnutí o výši výživného na úvaze soudu.
7. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu (tedy s výjimkou výroků I., IX. a X.) a řízení jeho vydání předcházející, jakož i obsah spisu a doplnil dokazování výdělkovými zprávami obou rodičů, jejich výpověďmi, jakož i smlouvami o investičních službách č. XXXXX a č. XXXXX ze dne 10. 12. 2024, které byly uzavřeny mezi Českou spořitelnou a. s. a nezletilým A. a nezletilou N. K., dále pak i výdělkovými zprávami manžela matky a partnerky otce a rozhodl, jak z výroku tohoto rozsudku vyplývá.
8. Na úvod může odvolací soud konstatovat, že soud prvního stupně uvažoval správně, pokud dospěl k závěru o existenci změny poměrů, v jejímž důsledku výživné pro obě děti zvýšil, a to zpětně. Odvolací soud v následující stati rozvede svůj náhled, odkdy a z jakého důvodu dospěl k závěru o nutnosti zvýšení výživného na každé z dětí na konkrétní částky, tak, jak z výroku rozsudku vyplývají, s tím, že část výživného má vždy sloužit ke tvorbě úspor. V nedoplatcích výživného pak zohlednil platby výživného obou rodičů, ať už k rukám oprávněného rodiče, či na účty ke tvorbě úspor. Dříve, než však ozřejmí své početní úvahy, vyjádří se k odvolacím námitkám otce a protiargumentům matky.
9. Problematika stanovení výživného v případě významně nadprůměrných příjmů povinného rodiče byla již v minulosti předmětem zájmu Ústavního soudu, přílehlavé nálezy ostatně oba rodiče ve svých písemných podáních i označili. Především jde o nález Ústavního soudu IV. ÚS 650/15 ze dne 16. 12. 2015, který již před více než devíti lety poskytl naprosto vyčerpávající vhled do dané problematiky. Od závěrů v tomto nálezu vyslovených se odvolací soud nemá v žádném případě v úmyslu se odchýlit a dovoluje si vyjádřit závěr, že tak svým rozhodnutím ani neučinil. Dlužno snad říci, že i ve zmíněném nálezu Ústavního soudu ponechal tento nakonec na judikatuře obecných soudů, aby tyto stanovily, jakou částku lze považovat s ohledem na motivaci dítěte k získání odpovědnosti za svůj vlastní život či nabytí pracovních návyků za přiměřenou k výživě a spoření. Odvolací soud v souzené věci přihlížel ke všem aspektům, které Ústavní soud v odůvodnění nálezu zmínil, které nakonec otec i namítal, ke kterýmžto námitkám se pak vyjadřovala matka. Vědom si k závěrům odůvodnění nálezu nebyl a ani nechtěl být odvolací soud pouhým matematikem, nicméně při stanovení výživného na to které dítě za to které období nutně z příjmů otce v tom kterém období vycházel, byť se striktně nedržel tzv. doporučujících tabulek ministerstva spravedlnosti, přidržel se však mechanismu a pravidel stanovení těchto doporučujících částek výživného v závislosti na příjmu povinného rodiče, počtu vyživovacích povinností a věku nezletilých dětí. Odvolací soud je toho názoru, že výživné tak, jak je pro obě nezletilé děti zvýšil, odpovídá všem zákonným hlediskům a současně závěrům označeného nálezu Ústavního soudu.
10. Ke konkrétním námitkám otce, jež byly vzneseny proti závěru soudu prvního stupně, který prakticky stanovil výživné pro každé z dětí v částce 50 000 Kč měsíčně od 1. 9. 2022 (samozřejmě s přihlédnutím ke změně výchovného prostředí k 31. 8. 2023 u nezletilého A.) s tím, že část výživného pro nezletilou N. v částce 10 000 Kč uložil otcí platit na specifikovaný účet stavebního spoření, uvádí odvolací soud následující. Neobstojí podle názoru

odvolacího soudu argument otce, že by nezletilé N. stanovené výživné vytvářelo neodůvodněné rozdíly mezi rodiči a dětmi, respektive mezi oběma sourozenci navzájem. V prvním případě tak tomu nemůže být proto, že i matka, jako učitelka spolu se svým manželem, byt' mají spolu ještě další dítě, vytváří solidní finanční zajištění jejich rodinné domácnosti (příjem manžela matky v roce 2024 činil průměrně téměř 79 000 Kč měsíčně a průměrný měsíční příjem matky 33 578 Kč měsíčně), kdy domácnost matky tedy disponuje jen na výdělcích matky a jejího manžela částkou přesahující 112 000 Kč čistého měsíčně. Nejde tedy o případ, kdy by výživné stanovené ve prospěch nezletilých dětí, respektive nezletilé N. v částce určené k výplatě k rukám matky mělo „činit z nezletilé nejbohatšího člena rodiny“, neboť je zřejmé (byť samozřejmě s přihlédnutím k tomu, že manžel matky nemá přímou vyživovací povinnost k nezletilé) je rodina matky solidně zabezpečená a skutečně, tak jak matka namítá, nic nenasvědčuje tomu, že by měla matka z výživného pro nezletilou, které připadne k jejím rukám, jakkoliv profitovat či platit výživné na nezletilého A.. Takováto úvaha otce není podle názoru odvolacího soudu na místě. Pokud se pak týká obavy otce, že by tvorbou příliš vysokých úspor mohlo docházet k zakládání neúměrné nerovnosti mezi N. a A., ani tuto odvolací soud nesdílí. A. totiž požívá životní úroveň, kterou sdílí v domácnosti otce, kdy jakkoliv otec deklaruje, že je mimořádně spořivý, nemůže zastříti fakt, že aktuálně dosahuje příjmu, který atakuje částku půl milionu Kč čistého měsíčně. Pakliže má aktuálně čtyřčlenná rodina otce k dispozici měsíčně tuto částku (byť je tato tvořená z velké části odměnami vyplácenými jednou ročně) je nepochybné, že i A. může otec dopřát na úhradu jeho obvyklých potřeb částku 20 000 Kč měsíčně, kterou platí k rukám matky pro nezletilou N.. Jakkoliv otec deklaruje skromnost obou dětí, která je jistě chvályhodná, nelze pominout fakt, že obě děti jsou mimořádně nadané, vzdělávající se na osmiletých gymnáziích a jistě mají právo podílet se na životní úrovni svých rodičů například tím, že budou řádně vybaveny přiměřenou elektronikou, oblečením, jazykovými pobyty, poznávacími zájezdy a podobně. Jde zkrátka o děti velice dobře situovaných rodičů, které mají vysoký intelektuální potenciál, podle všeho jsou i dobře vychované – minimálně, jak tvrdí otec ke skromnosti, pročez odpadá další argument otce o hrozbě výchovy k marnotratnosti dětí. Jinými slovy, to, co otec platí nezletilé N. k rukám matky, se vši odpovědností rozumného vychovávajícího rodiče může s ohledem na své příjmy utratit měsíčně i ve prospěch nezletilého A. otcí nic nebrání, aby v obdobném režimu jako nezletilé N. na základě rozhodnutí soudu i nezletilému A. spořil způsobem, který uzná za vhodný. Ke tvorbě úspor, kterou otec odmítá, pak doplňuje odvolací soud ještě tolik, že je potřeba si uvědomit i ekonomicko-časové souvislosti v tom smyslu, že co se mohlo v roce 2015 jevit jako nepřiměřené úspory vybízející k marnotratnosti, je v roce 2025 nutno chápat v kontextu aktuálních cenových hladin takových komodit, na něž pomýšlel i Ústavní soud. Pokud v důsledku plnění vyživovací povinnosti ve stanoveném rozsahu (nebude-li v budoucnu změněna s ohledem na změnu okolností) dojde na majetkových účtech nezletilé N. ke kumulaci prostředků v řádu několika milionů, bude to při aktuálních cenách na realitním trhu skutečně, a to v lepším případě, znamenat pořízení „startovního bydlení či studia například v zahraničí“, jak na to pomýšlel i Ústavní soud ve svém nálezu. Odvolací soud velmi pečlivě zvažoval hranici toho, jakou částku uloží otcí platit k rukám matky a jakou částku otcí uloží spořit, snažil se o nalezení ideální rovnováhy s ohledem na všechna zákonná hlediska, životní úroveň rodiny matky, jakož i životní úroveň rodiny otce. Odvolací soud nemá s ohledem na podrobnou znalost spisu odůvodněnou obavu, že by obě nezletilé děti svým rozhodnutím zajistil příliš velkými jistotami a tím deformoval jejich základní životní hodnoty. Je obecně známo, že na osmiletých státních gymnáziích studují 3 % nejnadanějších dětí, kdy nadání v sobě zahrnuje nejen talent, ale i píli a pracovitost, které už nyní obě děti prokazují minimálně při svém vzdělávání, pročez soud nesdílí obavu otce, že by se jejich základní a dlužno říci již z podstatné části vytvořené hodnoty měly změnit jen proto, že na rozdíl od svých vrstevníků si budou moci startovací byt koupit a nikoliv pronajmout. Ani

případné studium v zahraničí, které rozhodně nelze v případě A.ani N. vyloučit, nebude podle názoru odvolacího soudu jejich odsouzením k životu odtrženému od reality. Odvolací soud si dovoluje vyjádřit své přesvědčení, že výživné v jednotlivých složkách pro každé z dětí, tak, jak je tímto rozsudkem stanovil, je výsledkem poměřování materiálních a nemateriálních hodnot a nelze odhlédnout ani od toho, že sám otec deklaruje svou připravenost dětem při vstupu do života finančně vypomoci podle svých možností, což nakonec opět koresponduje s tvorbou úspor v rozsahu, jak o ní odvolací soud rozhodl. Na tomto místě si odvolací soud dovolí ještě poznamenat, že představa otce, že by výživné pro nezletilou N. mělo při jeho příjmech představovat částku 12 000, respektive 18 000 měsíčně, pokud by vůbec byl ochoten na tvorbu úspor v částce 6 000 Kč měsíčně přistoupit, jednoznačně neodpovídá jeho životní úrovni. Takto odvolací soud rozhodnout nemohl, rozhodl by v rozporu se zákonem, neboť by žádným způsobem nezohlednil právo dítěte na životní úroveň svých rodičů. Takto se odvolací soud pomalu dostává k další odvolací námitce otce, že výživné bylo zvýšeno již soudem prvního stupně nepředvídatelným způsobem, avšak pomíjí fakt, že v době, kdy byla schvalována dohoda rodičů (rok 2019) měl příjem měsíčně převyšující 200 000 Kč, což již tehdy podle názoru odvolacího soudu činilo obsah dohody rodičů se zákonem nesouladný. Toho si byl evidentně vědom i soud prvního stupně, tak, jak namítala matka, avšak nakonec dohodu rodičů o výživném ve výši 9 000 Kč pro nezletilou N. a 11 000 Kč pro nezletilého A. schválil, ačkoliv byly tyto částky podle názoru odvolacího soudu velice nízké a zákonu odporující. Nejen z tohoto důvodu, ale současně i proto, že matka počátkem roku 2020 nastoupila na mateřskou dovolenou a přibyla jí záhy další vyživovací povinnost, dospěl odvolací soud k závěru o první změně poměrů odůvodňující zvýšení výživného, proto tedy výživné pro obě děti (v intencích zákonné možnosti jít tři roky zpětně) zvýšil u obou nezletilých dětí tak, jak z výroku tohoto rozsudku vyplývá. V roce 2020 dosahoval otec průměrného měsíčního příjmu 311 170 Kč, přičemž nezletilému A. by podle ministerských tabulek náleželo na výživném 16 % čistého příjmu otce, což by bylo 50 000 Kč a nezletilé N. 14 % čistého příjmu, což by bylo 44 000 Kč měsíčně, na tyto částky však odvolací soud výživné od 1. 1. 2020 nezvýšil, pro nezletilého A. stanovil výživné v částce 40 000 Kč a pro nezletilou N. v částce 35 000 Kč. Odvolací soud vzal v úvahu zejména skutečnost, že matka nastoupila na tříletou rodičovskou dovolenou a otcí oproti rozhodování Okresního soudu ve Vyškově v roce 2019 vzrostl příjem z částky 220 869 Kč průměrně měsíčně čistého v roce 2018 na 311 170 Kč průměrně měsíčně čistého v roce 2020. Bez významu není ani to, že kromě příjmů od zaměstnavatele má otec příjem i z kapitálového majetku. Zvýšení výživného od 1. 1. 2020 je tak s ohledem na nástup matky na mateřskou, respektive rodičovskou dovolenou a na téměř stotisícový měsíční nárůst mzdy otce jednoznačně na místě. Další změnu poměrů pak shledává odvolací soud u obou dětí k datu 1. 9. 2022, kdy k tomuto datu nastoupila nezletilá N. na osmileté gymnázium, nezletilý A. dosáhl věku 15 let a navíc se v roce 2022 zvýšil průměrný měsíční příjem otce na částku 465 914 Kč. Oproti roku 2020 se tedy příjem otce zvýšil o 150 000 Kč měsíčně, dětem se v důsledku nástupu na vyšší stupeň vzdělávání, respektive v dosažení věku 15 let u A., objektivně zvýšily životní potřeby, ale zejména se o 150 000 Kč měsíčně čistého zvýšil průměrný plat otce. Byť i otcí přibyla vyživovací povinnost k nezletilé A. a partnerce rovněž na mateřské, respektive rodičovské dovolené, je odvolací soud toho názoru, že výživné pro obě děti od 1. 9. 2022 stanovil velmi citlivě u obou nezletilých dětí, které měly podle doporučujících tabulek právo na 14 % čistého měsíčního příjmu otce (65 000 Kč, zůstanou-li pominuty veškeré příjmy z kapitálového majetku) stanovil výživné o 10 000 Kč nižší. V období roku 2023, kdy dosahoval otec příjmu 438 854 Kč měsíčně čistého, a v roce 2024, kdy otec dosahoval průměrného čistého měsíčního příjmu 483 406 Kč, tak stále považuje stanovené výživné (od 1. 9. 2023) již jen pro nezletilou N. za souladné se zákonem. V této souvislosti uvádí soud, že si je vědom toho, že otec dosahoval takovýchto příjmů v ročním průměru s tím, že byly zvyšovány vždy jednorázovými odměnami v rádech vždy několik milionů korun a vzal v úvahu rovněž i sdělení právní zástupkyně otce u posledního jednání, že je v nejbližší době v plánu ukončení

manažerské smlouvy otce se společností XXXXX dohodou s odstupným pokrývajícím pět měsíčních příjmů v korelaci s konkurenční doložkou na dobu právě pěti měsíců. K této skutečnosti odvolací soud přihlédl pouze jako k dosud nepodloženému tvrzení, které má nastat v budoucnu, nicméně v potaz tuto skutečnost vzal, a to sice tak, že dlužné výživné, ať už k rukám matky, či pro tvorbu úspor, uložil otci zaplatit v prodloužené lhůtě vykonatelnosti do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Současně otce poučil, že pokud by po jisté době jeho nové příjmy nedostačovaly plnění tímto rozsudkem stanoveného výživného, má možnost podat návrh na jeho snížení k příslušnému soudu. Nicméně po dobu následujících minimálně pěti měsíců, jak bylo tvrzeno, bude otec finančně dostatečně saturován, aby mohl podle tohoto rozsudku výživné platit, to vše se zřetelem k obecnému povědomí soudu, jaký charakter ukončování obdobných manažerských smluv obvykle mívá.

11. Další úvahy odvolacího soudu šly směrem k tomu, jakou část takto stanoveného výživného stanovit k výplatě k rukám matky a jakou na úspory. V této souvislosti odvolací soud uvádí, že se zásadně neztotožňuje se způsobem, jakým tvorbu úspor nastavil soud prvního stupně, kdy úspory tvořily v podstatě jen pětinu stanoveného výživného 50 000 Kč. Odvolací soud vycházel z úvahy, že děti měsíčně na obvyklých výdajích vždy ještě s přihlédnutím k podílu matky nespotřebují víc než 15 000 Kč, respektive 20 000 Kč a že vše, o co bude výživné vyšší, je zapotřebí použít ke tvorbě úspor. Rovněž formu spoření, kterou soud prvního stupně svým rozhodnutím zvolil, nepovažoval odvolací soud za vhodnou s ohledem na charakter stavebního spoření, které se nesmí tzv. „přespořit“ a rodičům v průběhu odvolacího řízení uložil, aby zvolili jiný spořicí produkt, který bude moci být efektivně ke tvorbě úspor využit. Rodiče ve shodě založili každému z dětí majetkové účty u České spořitelny a.s. tak, jak vyplývá ze shora označených smluv, a právě na tyto majetkové účty pak odvolací soud uložil úspory otci platit.
12. Pokud se pak týká nedoplatek výživného na každé z dětí, vycházel odvolací soud vždy z toho, co bylo v každém konkrétním měsíci zaplacené k rukám matky, respektive zaplacené na účet stavebního spoření, co zaplacené být k rukám matky, respektive na účet, být mělo a čistými matematickými výpočty došel přesně k těm částkám, které vyplývají z výroku tohoto rozsudku. Odvolací soud je ozřejmuje následujícím způsobem: za období od 1. 1. 2020 do 31. 8. 2022 představujícím 32 měsíců platil otec matce na A.vždy 11 000 Kč, avšak matce měl platit 20 000 Kč, pročež dluží 9 000 Kč za každý ze 32 měsíců, tedy částku 288 000 Kč. Na účet pro A.za uvedené období 32 měsíců nezaplatil otec ničeho, pročež dluží 20 000 Kč měsíčně násobeno počtem 32 měsíců s výsledkem 640 000 Kč. Pro období od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 čítajícím 12 měsíců platil otec pro A.matce částku 11 000 Kč, matce po dobu 12 měsíců tak dlužil vždy 9 000 Kč, což je v součtu 108 000 Kč. Na účet za toto období dluží otec celkem částku 35 000 Kč měsíčně násobeno 12 měsíci, tedy 420 000 Kč. V součtu pak veškerý dluh na výživném pro A.představuje částku 1 456 000 Kč, ze kterého náleží částka 396 000 Kč k rukám matky a částka 1 060 000 Kč k tvorbě úspor.
13. Pokud se týká nedoplatku na výživném pro nezletilou N., zde postupoval odvolací soud obdobným mechanismem, kdy v období od 1. 1. 2020 do 31. 8. 2022 čítajícím 32 měsíců měl otec platit matce 15 000 Kč, platil přitom pouze 9 000 Kč měsíčně, protěž matce dluží 6 000 Kč po dobu 32 měsíců, tedy částku 192 000 Kč. Na účet v tomto časovém rozmezí dluží otec vždy 20 000 Kč měsíčně po dobu 32 měsíců, tedy částku 640 000 Kč. Pro období od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2024 čítajícím 28 měsíců platil otec až do března 2024 včetně 9 000 Kč matce, této tedy dluží 11 000 Kč po dobu 19 měsíců, což představuje částku 209 000 Kč. Za toto období na úspory nezaplatil otec ničeho, pročež na účet dluží 35 000 Kč po dobu 19 měsíců, tedy 665 000 Kč. Od dubna 2024 začal otec platit výživné podle rozsudku soudu prvního stupně, a to sice tak, že platil vždy 40 000 Kč měsíčně matce a 10 000 Kč měsíčně na stavební spoření, na tom se rodiče shodli. Za této situace tedy otec platil k rukám matky po dobu 9 měsíců částku 40 000 Kč, dohromady tak zaplatil 360 000 Kč, ačkoliv podle rozsudku odvolacího soudu měl platit pouze 20 000 Kč měsíčně po dobu devíti měsíců, tedy 180 000 Kč. Za toto období od

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

dubna do prosince 2024 tak otec matku přeplatil o 180 000 Kč, což odvolací soud zohlednil odpočtem od částky 209 000 Kč náležející matce za období měsíců říjen 2022 až březen 2024. Za období od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2024, tak k rukám matky náleží dluh ve výši 29 000 Kč (209 000 Kč - 180 000 Kč) a na účet nedoplatek 225 000 Kč + 665 000 Kč. Úspory v období od dubna do prosince 2024 totiž otec tvořil v částce 10 000 Kč, ačkoliv je měl tvořit v částce 35 000 Kč, tj. 90 000 Kč zaplatil a 315 000 Kč zaplatit měl, pročež dluh na výživném na úspory je představován právě částkou 225 000 Kč. Z výše rozvedených výpočtů dospěl odvolací soud k celkové částce nedoplatku na výživném pro nezletilou N. za období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2024 v částce 1 751 000 Kč, z čehož k rukám matky náleží nedoplatek výživného v částce 221 000 Kč a k tvorbě úspor na majetkové účty pak částka 1 530 000 Kč.

14. Odvolací soud se zabýval i otázkou výživného matky pro nezletilého A. pro dobu od 1. 9. 2023, kdy je A. v péči otce, v tomto ohledu shledal rozsudek soudu prvního stupně souladný se zákonem v plném rozsahu a částku výživného 5 000 Kč za zcela odpovídající doporučujícím tabulkám ministerstva spravedlnosti, podle nichž má nezletilý A. právo na 16 % měsíčního čistého příjmu matky, kterého se mu s ohledem na shora uvedený příjem matky rozhodnutím soudu dostává. Matka přitom na výživném žádný dluh nemá, na tom se oba rodiče shodli.
15. Vycházeje z výše uvedeného proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrdil a v napadených výrocích III., IV., V., VI., VII., VIII. a XI. rozsudek soudu prvního stupně dle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, jak podrobně vyplývá z výrokové části tohoto rozsudku.
16. Třetím výrokem rozsudku bylo rozhodnuto o nákladech řízení před soudy obou stupňů, když odvolací soud neshledal žádné poměry účastníků ani okolnosti případu, pro které by měl některé z účastnických stran náhradu nákladů řízení přiznat, postupoval tedy podle § 23 z. ř. s. a rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Brno 8. ledna 2025

JUDr. Pavel Holzbauer v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová